

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2014-10-02

Närvarande: F.d. justitieråden Severin Blomstrand och Annika Brickman samt justitierådet Kristina Ståhl.

Skärpta regler om förverkande av fordon vid trafikbrott

Enligt en lagrådsremiss den 11 september 2014 (Justitiedepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Christer Lundh.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Allmänt

I remissen lämnas förslag i syfte att möjligheterna att förverka fordon ska öka. Flera remissinstanser har ifrågasatt lagstiftningsbehovet på den grunden att det kan antas att de problem som lagändringarna syftar till att lösa snarare beror på brister i tillämpningen hos polis och åklagare av den gällande regleringen än på brister i regleringen som sådan. Dessa remissinstanser har visst fog för sin uppfattning att

uppmärksamheten i första hand borde inriktas på tillämpningsproblemen. Som framgår av remissen har regeringen också gett Åklagarmyndigheten och Rikspolisstyrelsen i uppdrag att i samråd utarbeta riktlinjer för att förbättra sina metoder och sin samverkan när det gäller att utreda frågor som rör äganderätt till fordon som kan bli föremål för förverkande. En redovisning av uppdraget har lämnats till Justitiedepartementet.

Emellertid framgår det av remissen att regeringen anser att domstolspraxis rörande tillämpningen av de nuvarande reglerna är alltför restriktiv och att lagen bör ändras för att en ny praxis ska komma till stånd. Lagrådet har ingen erinran mot detta.

7 §

I paragrafen införs ett nytt andra stycke av innebörd att det vid bedömningen av om förverkande behövs för att förebygga fortsatt brottslighet särskilt ska beaktas om gärningsmannen har gjort sig skyldig till flera fall av olovlig körning, rattfylleri eller grovt rattfylleri under en begränsad tid. Motiven till bestämmelsen ger intrycket att den är avsedd att tillämpas när det nya brottet är olovlig körning, rattfylleri eller grovt rattfylleri. Det ska alltså vara fråga om återfall i samma slags brottslighet.

Så som lagtexten är utformad kommer den emellertid att vara tillämplig även i sådana fall där det nya brottet är vårdslöshet i trafik, smitning eller brott enligt 2 § trafikbrottslagen. Enligt den nya bestämmelsen ska alltså ett fordon kunna förverkas exempelvis från en person som har gjort sig skyldig till vårdslöshet i trafik, om han eller hon tidigare har gjort sig skyldig till flera fall av olovlig körning under en begränsad tid.

Under den fortsatta beredningen bör klargöras om en sådan innebörd av bestämmelsen är avsedd.

9 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om ersättning till ägaren av ett fordon som sålts eller förstörts men sedan inte förverkas. För egendom som sålts anges att ersättning inte lämnas med högre belopp än vad som influtit vid försäljningen. Så som bestämmelsen är utformad hindrar den således inte att ersättning lämnas med ett lägre belopp än detta. Av författningskommentaren framgår dock att detta inte är avsikten, något som också bekräftats under föredragningen. Bestämmelsen bör därför omformuleras, exempelvis på så sätt att det anges att för egendom som har sålts lämnas ersättning med samma belopp som influtit vid försäljningen.